

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 316/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou RYBÁR advokát s. r. o., A. Kmeťa 11, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Rybár, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. D 1356/95 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 25/2017-11 z 30. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. D 1356/95 (ďalej len „napadnuté dedičské konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je dedičom v napadnutom dedičskom konaní po nebohej [REDAKOVANÉ], ktoré sa začalo v roku 1995 a je vedené na okresnom súde pod sp. zn. D 1356/95. V napadnutom dedičskom konaní nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté (23 rokov). Takýto stav existuje napriek skutočnosti, že ústavný súd opakovane svojimi nálezmi konštatoval existenciu prietáhov v uvedenom konaní (nálež ústavného súdu č. k. II. ÚS 3/09-27 zo 17. marca 2009 a nálež ústavného súdu č. k. III. ÚS 25/2017-37 z 30. mája 2017), a aj napriek opakovaným sťažnostiam sťažovateľa na odstránenie prietáhov adresovaným predsedovi okresného súdu (sťažnosť z 25. júna 2010 a 14. januára 2014), ktoré boli vyhodnotené ako čiastočne dôvodné.

3. Pre účely analýzy kritérií, ktoré ústavný súd považuje za rozhodné pri posudzovaní zbytočných prietáhov v konaní, sťažovateľ odkázal na výsledky ústavného prieskumu v konaniach vedených pod sp. zn. II. ÚS 3/09 a sp. zn. III. ÚS 25/2017, kde bolo konštatované, že okresný súd spôsobil v napadnutom dedičskom konaní zbytočné prietahy. Sťažovateľ zároveň zhodnotil, že v napadnutom dedičskom konaní bol aktívny a svojím postupom nezapríčinil spomalený postup okresného súdu.

4. Sťažovateľ ďalej uviedol, že od podania poslednej ústavnej sťažnosti z 28. októbra 2016 doručenej ústavnému súdu 3. novembra 2016 nebol v napadnutom dedičskom konaní vykonaný žiaden relevantný úkon. Sťažovateľ je fyzická osoba a absencia právnej istoty po dobu 23 rokov v prejednávanej veci má pre neho citelné následky. Uvedené má zásadný vplyv aj na faktický výkon hospodárenia s majetkom patriacim do dedičstva.

5. Poukazujúc na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti vo veci samej takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa... na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní pred Okresným súdom Žilina, č. k.: D 1356/95... porušené bolo.

Ústavný súd... priznáva sťažovateľovi... primerané finančné zadostučinenie v celkovej výške 10 000,- Eur.

Ústavný súd... prikazuje Okresnému súdu Žilina... konať.

Okresný súd v Žiline je ďalej povinný uhradiť... titulom trov právneho zastúpenia čiastku 390,50 s DPH za 2 úkony právnej pomoci...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

10. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom dedičskom konaní. Vzhľadom na to, že ústavný súd už v dvoch nálezoch vyslovil existenciu zbytočných prietáhov zo strany okresného súdu, ústavný prieskum v tomto konaní bol zameraný výlučne na obdobie, ktoré doteraz preskúmané nebolo, t. j. obdobie od vydania posledného nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 25/2017-37 z 30. mája 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. júla 2017 do podania ústavnej sťažnosti (ďalej len „rozhodné obdobie“), teda obdobie trvajúce 13 mesiacov.

11. Ústavný súd preskúmal napadnutý postup okresného súdu v intenciách námietok sťažovateľa. Ústavný súd telefonickým dopytom na okresnom súde a príslušnom notárskom úrade zistil, že z dôvodu ukončenia notárskej činnosti pôvodného notára bola spisová dokumentácia 23. júna 2017 doručená okresnému súdu, pričom okresný súd 19. septembra 2017 prideliť vec novej notárke [REDAKOVANÉ], ktorá po oboznámení sa so spisovým materiálom prejednala vec na pojednávaní uskutočnenom 4. júla 2018 a následne 17. júla 2018 doručila okresnému súdu návrh uznesenia o vyporiadaní dedičstva.

12. Poukazujúc na uvedené ústavný súd konštatuje, že sa preto nemôže stotožniť s názorom sťažovateľa spočívajúcim v tom, že v rozhodnom období (t. j. od 17. júla 2017) nebol vykonaný jediný relevantný procesný úkon, keďže spis bol pridelený notárke

19. septembra 2017 a návrh uznesenia o vyporiadaní dedičstva bol po prejednaní dedičstva zaslaný okresnému súdu 17. júla 2018. Ústavný súd preto konštatuje, že vzhľadom na rozsah spisového materiálu a zložitosť veci nepovažuje dané 10-mesačné obdobie za obdobie, keď by došlo k zbytočným priet'ahom zo strany súdneho komisára.

13. Ústavný súd na druhej strane pripúšťa, že je pravdou, že okresný súd dosiaľ neschválil návrh uznesenia súdnej komisárky o vyporiadaní dedičstva, avšak túto nečinnosť (trvajúcu 1 mesiac) nemožno ešte považovať za opakovanú nečinnosť, ale len za ojedinelý priet'ah.

14. Ústavný súd v tejto súvislosti podotýka, že z jeho stabilizovanej judikatúry tiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, I. ÚS 375/08). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie s'ťažovateľom označeného základného práva (I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05, I. ÚS 191/2015). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01), čo však nie je prípad s'ťažovateľa, a podľa názoru ústavného súdu postup súdu v rozhodnom období aj so zistenou mesačnou nečinnosťou je na hranici ústavnej akceptovateľnosti a nemá potrebný ústavný rozmer.

15. Ústavný súd navyše zastáva názor, že obdobie od právoplatnosti posledného nálezu ústavného súdu (17. júla 2017) do podania ústavnej s'ťažnosti aj vzhľadom na povahu veci a skutočnosť, že okresný súd ani súdna komisárka neboli v rozhodnom období nečinní, nemôže považovať za obdobie trvajúce dostatočne dlho na to, aby v tejto fáze konania opätovne konštatoval vznik ďalších zbytočných priet'ahov a porušenie označených práv.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd s'ťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Ústavný súd pre úplnosť dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom dedičskom konaní dochádzalo vinou okresného súdu k zbytočným priet'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2018